

scelus longè à nobis alienum est: nos, ut tute scis, retulimus bona fide pecuniam repertam in saccis: tantum abest, ut furati simus scyphum domini tui: apud quem furtum deprehensum fuerit, is morte multetur. Continuò depónunt saccos et apériunt, quos ille scrutatus, invénit scyphum in sacco Benjamini.

Vuelven á la ciudad llenos de pena y se echan á los pies de José.

Tunc fratres Josephi, mœrōre opprēssi, revertuntur in urbem. Adducti ad Josephum, sese abjecerunt ad pedes illius. Quibus ille; Quomodo, inquit, potuistis hoc scelus admittere? Judas respondit: Fateor, res est manifesta, nullam pōssumus excusationem afferre, nec audēmus pētere véniam aut sperare: nos omnes érimus servi tui. Nequaquam, ait Josephus; sed ille, apud quem inventus est scyphus, erit mihi servus: vos autem abite liberi ad patrem vestrum.

Ruegále Júdas que le permita quedar esclavo en lugar de Benjamin.

Tunc Judas accédens propiū ad Josephum; Te oro, inquit, Dómine mi, ut bona cum venia me audias: pater tuicē diligit puerum; nolébat primō eum dimittere; non pótui id ab eo impetrare nisi póstquam spopóndi eum tutum ab omni periculo fore: si redierimus ad patrem sine puerō, ille mœrōre confessus moriétur. Te oro atque óbsecro, ut sinas puerum abire, meque pro eo addicas in servitūtem: ego pœnam, qua dignus est, mihi sumo, et exsolvam

Se da José á conocer á sus hermanos.

Interea Joséphus continére se vix pótterat, quare

jussit Aegyptios adstantes recédere. Tum flens dixit magna voce: Ego sum Josephus: vivitne adhuc pater meus? Non pótterant respondere fratres ejus nimio timore perturbati. Quibus ille amicē; Accédite, inquit, ad me: ego sum Josephus frater vester, quem vendidistis mercatóribus eúntibus in Aegyptum: nolite timere: Dei providentia id factum est, ut ego salutē vestrā consulerem.

Encárgales José que traigan á su padre a Egipto con toda la familia.

Josephus hæc locutus fratrem suum Benjaminum complexus est, eumque lacrymis conspersit. Deinde cæteros quoque fratres collacrymans osculatus est. Tum demum illi cum eo fidenter locuti sunt. Quibus Josephus; Ite, inquit, properate ad patrem meum, eique nunciāte filium suum vivere, et apud Pharaonem plūrimū posse: persuadēte illi, ut in Aegyptum cum omni familia commigret.

Faraon envia regalos y carros á Jacob.

Fama de adventu fratrum Josephi ad aures Regis per-vénit: qui dedit eis munera perforēnda ad patrem cum his mandatis: Addúcite huc patrem vestrum et omnem ejus familiam, nec multū curétis suppelléctilem vestram, quia omnia, quæ opus erunt vobis, præbiturus sum, et omnes opes Aegypti vestræ erunt. Misit quoque currus ad vehendum senem et párvulos et mujeres.

Los hermanos de José llevan á su padre la noticia de que vive su hijo.

Fratres Josephi festinantes reversi sunt ad patrem

suum, eique nunciavérunt Josephum vivere, et principem esse totius Ægypti. Ad quem nuncium Jacobus, quasi è gravi somno excitatus obstúpuit, nec primùm, filii rem narrantibus fidem adhibébat; sed postquam vidi plaustra et dona sibi à Josepho missa, recépit ánimum, et mihi satis est, inquit, si vivit ádhuc Josephus meus; ibo et vidébo eum ante quām móriar.

Jacob se pone en camino con toda su familia.

Jacóbus prefectus cum filiis et nepótibus pervénit in Ægyptum, et præmisit Judam ad Josephum, ut eum fáceret certiórem de adventu suo. Confestim Josephus procéssit óbviam patri, quem ut vidi, in colum ejus insiliit, et flens flentem complexus est. Tum Jacobus; satis diu vixi, inquit; nunc æquo ánimo móriar, quoniam conspectu tuo frui mihi licuit, et te mihi supérstitem relinquo.

Anuncia José al Rey la llegada de su padre.

Josephus adiit Pharaónem, eique nunciávit patrem suum advenisse: constituit etiam quinque è fratribus suis coram Rege. Qui eos interrogávit quidnam óperis habérent: illi respondérunt se esse pastóres. Tum Rex dixit Josepho: Ægyptus in potestáte tua est: cura ut pater et fratres tui in óptimo loco hábitent, et si qui sint inter eos gnavi et industrii, trade eis curam pécorum meorum.

José presenta á su padre á Faraon.

Josephus addúxit quóque patrem suum ad Pharaónem, qui salutátus à Jacobo, percontatus est ab eo búa esset ætate. Jacobus respondit Regi: Vixi centum et triginta annos, nec adeptus sum senectútem beatam

avórum meorum: tum bene precatus Regi discessit ab eo. Josephus autem patrem et fratres suos collocavit in óptima parte Ægypti, eisque ómnium rérum abundantiam suppeditávit.

Peticion de Jacob á su hijo José.

Jacobus vixit septem et decem annos, postquam commigrasset in Ægyptum. Ubi sensit mortem sibi imminére, arcessito Josepho dixit: Si me amas, jura te id factúrum esse, quod à te petam, scilicet ut néme sepélias in Ægypto, sed corpus meum tránsferas ex hac régione, et condas in sepulcro majórum meórum. Josephus autem; Fáciám, inquit, quod jubes, pater. Jura ergo mihi, ait Jacobus, te certò id facturum esse. Josephus jurávit in verba patris.

Bendice Jacob á los hijos de José.

Josephus addúxit ad patrem duos filios suos Manássem et Ephráimum: pósuit Manássem, qui natu major erat, ad dextram senis, Ephráimum verò minórem, ad sinistram ejus. At Jacobus decússans manus, dextram imposuit Ephraimo, sinistram autem Manássi, et utrique simul bene precatus est. Quod Josephus animadvertiscens ægrè tulit, et conatus est manus patris commutare. At pater réstitit, dixitque Josepho: Scio, fili mi, scio hunc esse majórem natu, et illum minórem: id prudens feci. Ita Jacobus Ephráimum Manássi antepósuit.

José hace las exequias á su padre.

Ut vidi Josephus extinctum patrem, ruit super eum flens, et osculatus est eum, luxitque illum diu. Deinde præcépit médicis, ut condírent corpus, et ipse

cum fratribus multisque Ägyptiis patrem deportavit
in régionem Chanaan. Ibi funus fecerunt cum magno
planctu, et sepeliérunt corpus in spelúnca, ubi jacé-
bant Abrahamus et Isaacus, reversique sunt in Ägyptum.

Consuela José á sus hermanos.

Post mortem patris timébant fratres Josephi, ne
ulciscerétur injuriam, quam accéperat: misérunt igitur
ad illum rogantes nōmine patris, ut eam oblitus
cerétur, sibique condonáret. Quibus Josephus respon-
dit: Non est quod timeatis; vos quidem malo in me
ānimo fecistis; sed Deus convertit illud in bonum: ego
vos alam et familias vestras. Consolátus est eos plú-
mis verbis, et léniter cum illis locutus est.

Muerte de José.

Joséphus vixit annos centum et decem; cùmque
esset morti próximus, convocávit fratres suos, et illos
admónuit se brevi moritúrum esse. Ego, inquit,
jam mórior: Deus vos non déserset, sed erit vobis
præsidio et dedúcet vos aliquando ex Ägypto in re-
giónem, quam pátribus nostris promisit: oro vos,
atque obtestor, ut illuc ossa mea deportetis. Deinde
plácide obiit: corpus ejus conditum est, et in féretro
pósitum.

Son perseguidos los israelitas.

Intérea pósteri Jacóbi, seu Hebræi, número aucti-
sunt mirum in modum et eorum múltitudo crescens
in dies metum incutiébat Ägyptiis. Rex novus sólio
potitus est, qui Josephum non viderat, nec mérita
eius recordabáatur. Is igitur ut Hebræos opprimeret,

primùm illos duris labóribus conficiébat: deinde
edixit étiam, ut párvuli eorum recens nati in flumen
conjiceréntur.

Nacimiento de Moisés; año del mundo 2453.

Mulier Hebræa péperit filium, quem cùm vidéret
elegantem, voluit serváre. Quare abscondit eum tri-
bus ménsibus, sed cùm non posset eum diutiùs oc-
cultare, sumpsit fiscellam scírpream, quam linívit bi-
tumine ac pice. Deinde pósuit intus infántulum, et
expósuit eum inter arúndines ripæ fluminis. Habébat
secum unam cómitem sorórem pueri, quam jussit
stare procul, ut eventum rei exploráret.

Sálvale la vida la hija de Faraon.

Mox filia Pharaónis venit ad flumen, ut ablue-
ret corpus. Prospexit fiscellam in arundinibus hæ-
rentem, misitque illuc unam è famulábus suis. Aper-
ta fiscella, cernens párvulum vagiéntem miserta est
illius: Iste est, inquit, unus ex infántibus Hebræo-
rum. Tunc soror pueri accédens, visne, ait, ut ar-
cessam mulierem Hebræam, quæ nütriat párvulum?
et tunc vocávit matrem. Cui filia Pharaónis puerum,
aléndum dedit promissa mercéde. Itaque mater nu-
trivit puerum, et adulturn réddidit filiæ Pharaónis,
quæ illum adoptávit, et nominávit Moisem, id est,
servárum ab aquis.

Trata Moisés de dar libertad á los israelitas.

Móises jam senex, jubénte Deo, addit Pharaónem,
eique præcépit nōmine Dei, ut dimitteret Hebraeos.
Rex impius rénuit parére mandatis Dei. Moises, ut
Pharaónis pertinaciam vinceret, multa et stupenda

Edidit prodigia, quæ vocantur plagaæ Ægypti. Cum nihilominus Phárao in sententia perstaret, Deus interfecit primogénitum ejus filium, et omnes primogenitos Ægyptiorum. Tandem metu victus Rex páruit, deditque Hebrais discedendi facultatēm.

Salen los israelitas de Egipto.

Profecti sunt Hebrai ex Ægypto ad sexenta milia virorum, præter párvulos et promiscuum vulgus. Illis egredientibus præebat columna nubis interdiu, et columnæ ignis noctu, quæ esset dux viæ, nec unquam per quadraginta annos défuit illa columnæ. Post paucos dies multitudo Hebraeorum pervenit ad littus maris rubri, ibique castra pósuit.

Divide Moisés las aguas del mar Rojo.

Brevi regem pœnituit, quod tot millia hóminum dimisisset, et collecto ingenti exércitu, eos persecutus est. Hebrai, cùm vidissent ex una parte se mari interclúsos esse, ex altera parte instare Pharaónem cum omnibus copiis, magno timore correpti sunt. Tunc Deus Moisi; protende, inquit, dextram tuam in mare, et divide aquas, ut illæ Hebrais gradiéntibus iter siccum præbeant.

Pasan los Hebreos por en medio á pie enjuto.

Fecit Moises quod jússerat Deus: cùm tenéret marium extensam super mare, aquæ divisæ sunt, et intumescentes hinc et inde pendebant. Flávit etiam ventus vehémens, quo exsiccátus est alveus. Tunc Hebrei ingressi sunt in mare siccum: erat enim aqua tanquam murus à dextra eorum et lèvâ. Rex quoque Ægyptius, Hebraeos gradiéntes insecutus, non dubi-

tavit mare, quæ patébat, ingredi cum universo exér-
citū.

Tráganse las aguas á los Egipcios.

Cum Ægyptii progrederentur in medio mari, Dóminus subvertit eorum currus et dejécit équites. Metu perculti Ægypti cœpérunt fúgere: at Deus dixit Móisi: Extende rursus dextram in mare, ut aquæ revertantur in locum suum. Páruit Moises, et statim aquæ refluentes obruérunt Ægyptios, et eorum currus, et équites. Deletus est universus exércitus Pharaónis in mediis flúctibus; nec unus quidem nuncius tantæ cladis superfuit. Sic Deus liberávit Hebraeos ab injus-
ta servitute Ægyptiorum.

Alimenta Dios á su pueblo en el desierto.

Hebrai, trajecto mari rubro, diu peragrárunt vastam solitudinem. Deerat panis; at Deus ipse eos aluit; è cœlo per annos quadraginta cécidit cibus, quem appellavérunt manna. Inerat huic cibo gustus similæ cum melle mixtæ. Interdum etiam défuit aqua: at, jubente Deo, Moises percutiébat rupem virgæ, et continuò erumpébant fontes aquæ dulcis.

Da el Señor su ley á Moisés.

Mense tertio, postquam Hebrai egréssi sunt ex Ægypto, pervenérunt ad montem Sinae. Ibi Deus dedit eis legem cum apparatu terríscico. Cœpérunt exaudiri tonitrua, micáre fulgura: nubes densa ope-
riébat montem, et clangor buccinæ veheméntius pers-
trepébat. Stabat populus præ metu trépidus ad radices montis fumántis. Deus autem in monte loquebá-
tur è media nube inter fulgura et tonitrua.

Principales artículos de la ley.

Hæc porro sunt verba, quæ pròlilit Deus: Ego sum Dóminus, qui eduxi vos è servitù Ägyptiorum. Non erunt vobis dii alieni; ego unus Deus, et non est alius præter me. Non usurpabitis nomen Dei vestri témere, et sine causa. Sábbato nullum opus faciétis: cólite patrem vestrum et matrem vestram: non occidétis: non adulterábitis: non faciétis furtum: non dicétis falsum testimónium adversùs próximum vestrum: non concupiscéti rem alterius.

Arca de la Alianza. Muerte de Moisés.

Móises à Deo móntus cónfici jussit tabernaculum ex péllibus et cortinis pretiosissimis, insuper arcam fœderis auro puro vestitam, in qua repósuit tábulas legis divinæ. Cùm jam in conspectu habéret terram à Deo promissam, mortuus est vir sapientia et cæteris virtútibus planè admirabilis. Luxit eum pòpulus diebus triginta. Successit in locum Moysis Josue, quem ipse priùs designáverat.

Los Hebreos pasan el Jordan á pie enjuto.

Ut Hebræi in terram promissam introduceréntur, Jordánis erat trajiciéndus: nec erat iis návium copia, nec vadum præbébat amnis tunc pleno alveo fluens. Deus venit eis auxilio: Jósue jussit præferri arcam fœderis et pòpulum sequi. Appropinquante arcâ, aquæ, quæ supernè defluébant, stetérunt instar muri; quæ autem infrà, descendérunt, et álveum sio-
cum reliquérunt.

*Josué levanta un monumento en memoria de tan mi-
lagroso suceso.*

Hebræi incedébant per arentem álveum, dònec ripam oppòsitam attíngerent. Tum reversæ sunt aquæ in locum pristinum: Josue verò duódecim lápides è medio amne sublatos eréxit, ut essent perenne rei monumentum. Dixit Hebræis: Si quando vos interrogáverint filii vestri, quorū spectet ista lápidum congéries, respondébitis: Sicco pede trajéci-
mus Jordánem istum: idcirco pòsiti sunt lápides ad sempiternam facti memoriam, ut discant quanta sit Dei potentia.

Arruinanse de suyo los muros de Jericó.

Erat in his locis urbs validissimis muris ac türribus munita, nòmine Jericho, quæ nec expugnári, nec obsidéri facilè pòterat. Josue divino auxilio fretus, non armis aut víribus, urbem aggressus est. Arcam circumferri jussit circa muros, sacerdotesque antecédere, et tuba cànere. Cùm arca septies cir-
cumlata fuisset, muri et turres illico corruérunt. Tunc urbs capta et direpta est.

Josué hace parar el curso del sol.

Reges Chanaan, conjunctis víribus, progressi sunt adversùs Hebræos. At Deus dixit Josue: Ne timeas eos; tua erit victoria. Josue igitur magno ímpetu illos adortus est, qui súbita formidine correpti fugérunt. Tunc in eos cécidit grando lapidea, et multos interfécit. Cùm autem dies in vésperum inclináret, re nondum confecta, Jósue jussit solem consistere, et verò stetit sol, et diem prodúxit, donec deletus fuisset hóstium exércitus.

Establece Josué á los Hebreos en la tierra prometida, y muere luego; año del mundo 2570.

Josue, devictis ómnibus Palestinæ pópulis, Hebræos in sede destinata collocavit: agros et oppida capta singulis tribubus divisit; et mortuus est. Deinde summa potestas delata est ad júdices, inter quos eminuere Gédeon, Samson et Samuel. Varia deinceps fuit Hebreórum fortuna pro variis eorum móribus: ii sæpe in Deum peccavérunt; tunc divino præstidio destituti ab hóstibus superabántur: quoties ad Deum conversi ejus auxilium imploravérunt, placatus Deus eos liberávit.

Aparicion de un ángel á Gedeon, á quien le anuncia que libertará á su pueblo.

Hebræi à Medianitis vexati opem à Deo petierunt: Deus illorum preces audivit. Ángelus adstitit Gedeoni; Dóminus tecum, inquit, vir fortissime. Respondit Gedeon: Si Deus nobiscum est, cur dura prémimur servitute? Ait Angelus: Macte animo: liberabis populum tuum à servitute Medianitarum. Nolébat primò Gedeon tantum onus suscipere; sed duplici miráculo confirmatus, non abnuit.

Levanta Gedeon un ejército y marcha contra los Medianitas.

Gedeon, contracto exércitu, profectus est cum duobus et triginta millibus hominum, et castra castris hóstium cónstulit. Erat porro infinita multitúdo in exércitu Medianitarum: nam cum iis rex Amalecitarum se conjúnixerat. Tamen Deus dixit Gedeóni; Non opus est tibi tot millibus hominum: dimissis cæ-

teris, rétine tantum trecentos viros, ne victóriam suam virtuti tribuant, non potentiae divinæ.

Acomete de noche el campo de los enemigos, á los que derrota y vence.

Gedeon trecentos viros in tres partes divisit, detinque illis tubas et lagénas testáceas; in quibus erant lámpades accensæ. Hi media nocte ingressi castra hóstium, coepérunt tubis clángere, et collidere inter se lagénas. Medianitæ, auditó tubarum sónitū, et visis lampádibus, turbati sunt, et turpi fuga, quod quisque pótuit, dilápsi sunt. Dénique gladios in se invicem convertérunt, et mutua cæde se trucidárun. Gedeon hóstium reges persecutus est, et comprehensos neci dedit.

Nace Sansón. Su fuerza extraordinaria.

Cùm Hebræi in potestate essent Philistæorum, et ab illis affligeréntur, natus est Samson, futurus ulti hóstium. Hujus mater diu stérilis fuerat, sed ei Angelus Dómini appáruit, prædictumque eam paritúram filium, qui cives suos in libertatē aliquando vindicaret. Enixa puerum, nomen Samsónis ei indidit. Puer crevit; intonsam habuit comam; nec vinum, nec siceram bibit; incredibili fuit corporis róbore: óbrium leónem manu interfécit.

Él solo hace la guerra á los Filisteos.

Samson adultus Philistæos multis affecit cládibus: cepit trecentas vulpes, quarum caudis accensas lámpades alligavit, et in hóstium agros immissit. Tunc fortè messis matura erat: ita facilè incendium fuit. Omnes ségetes, vineæ et oleæ exüstæ sunt; nec inimi-

cam gentem variis incómodis vexare déstituit. Tráditus Philistæis rupit vincula, quibus constrictus fuerat, et arreptæ maxillæ ásini, hoc telo, quod casus déderat, mille hostium prostravit.

Arranca las puertas de una ciudad, y se las lleva á cuestas á un monte inmediato.

Quadam die Samson urbem Philistæorum ingressus est, ibique pernoctatírus videbatur. Philistæi occasionem captantes, portas obserari jussérunt, ne quis exiret. Per totam noctem expectabant silentes, ut Samsónem manè exeuntem interficerent. At Samson media nocte surréxit, venitque ad portam urbis, quam cùm invenisset clausam, húmeris sústulit cum póstibus et seris, atque in vérticem montis vicini supportavit.

Traicion de Dálila, ganada por los Filisteos.

Tandem Philistæi, qui Samsónem comprehéndere nequiverant, Dálilam uxórem pecunia corrupérunt, ut ea virum próderet. Mulier viro persuasit, ut sibi indicáret causam tantæ virtutis; et ubi rescivit vires ejus in capillis sitas esse, caput dormiéntis totóndit, atque ita eum Philistæis trádidit. Illi, effossis óculis, vincum in cácerem conjecérunt, diuque ludibrio habuérunt. Sed spatio témporis crinis accíssus crésce, et cum críne virtus redire cœpit; jamque Samson cóncius recepti róboris justæ ultiónis tempus oppriebatur.

Muere Sanson, y con él tres mil Filisteos.

Erat Philistæis mos, cùm dies festos ágerent, producere Samsónem, quasi in pomparam publicam, cap-

toque insultare. Die quadam cùm publicam convívium celebraréatur, Samsónem adduci jubent. Domus in qua omnis populus et principes Philistæorum epulabántur, subnixa erat duabus columnis miræ magnitudinis. Adductus Samson inter columnas statuitur. Tum ille occasióne utens columnas concüssit, et turba omnis óbruta est ruinâ domûs, simulque Samson ipse cum hóstibus non inultus occubuit.

Nacimiento de Samuel.

Cùm Heli esset summus sacerdos: natus est Sámuél: hunc adduxit mater ad sacerdótem, et obtulit Dómino, ut ei in sacrificiis faciéndis ministráret. Puer erescébat egrégia prædictus índole, eratque Deo et hominibus carus: cui mater sua certis tempóribus afferébat parvam túnicam; quam ipsa confécerat. Heli verò habébat filios pérditis móribus, adeo ut populum à colendo Deo abdúcerent, nec satis gravitèr eos unquam reprehéndit. Quámobrem Deus erat et liberas et patri iratus.

Revela Dios á Samuel el castigo que reserva á Heli y á su familia.

Quadam nocte, cùm jacéret Heli in léctulo, Dóminus vocávit Samuél, qui ratus se á sacerdóte arcessi cucúrrit, dixitque: En adsum; vocasti enim me. At Heli: Non te vocávi, inquit, fili mi: revertere in léctulum tuum. Idque iterum et tertio factum est. Tandem præmóritus á sacerdóte Sámuel respónsit Deo vocanti: Lóquere Dómine; audit enim servus tuus. Tum Deus Samuél; Ego, ait, afficiam domum Heli iis malis, quæ nemo audire possit, quin ei ambæ aures tinniant, propterea quòd in líberos suos

plus aequo indulgens fuerit, illorumque vitia nimium patienter tulerit.

Samuel descubre á Heli esta revelacion.

Arctior deinde somnus Samuélem complexus est, qui dormivit usque manè. Ubi dies illuxit, surgens è lectulo apéruit óstium tabernáculi, uti facere consuéverat: timébat autem sacerdóti indicare sermónem Dei. Heli compéllans eum: Oro te, inquit, et obtestor: indica mihi ea quæ dixit tibi Deus: cave ne me quidquam celes eorum quæ audíisti. Jubenti páruit Sámuel, illique enarrávit omnia verba Dómini, cui Heli: Dóminus est, ait: fáciat quod sibi libúerit.

Son vencidos los Hebreos, que pierden el arca.

Muerte de Heli y de sus hijos.

Paulò póst bellum exortum est inter Philistæos et Hebræos. Hebræi arcum foederis in pugnam déferunt, et cum ea filii sacerdótis procédunt; sed quia Deus illis erat offensus, arca detriménto magis quàm adjumento fuit. Victi sunt Hebræi, occisi filii sacerdótis, arca ipsa capta est. Heli, auditio tantæ cladis nuncio, è sella décidit, et fracta cervice mortuus est.

Acaba en Samuel el cargo de juez de los Hebreos.

Saul es elegido Rey; año del mundo 2900.

Sámuel fuit postrémus Hebræórum judex, eorumque res in summa pace et perpétua tranquilitate administrávit. At cùm senuisset, et filii ejus à móribus paternis desciscerent, populus novitatis amans ab illo Regem petuit, Sámuel primò rem dissuasit, Hebræosque ab isto consilio dimovére conátus est; sed illi in sententia perstítérunt. Quare admónitus à Deo Sá-

muel annuit eorum postulatiōni, et Saúlem regem consecrávit. Erat Saúlis ingens statúra et forma excéllens, adeo ut dignitas cōporis dignitati regiæ pulchrè conveniret.

Primera desobediencia de Saul.

Philistæi in regionem Hebræórum irruptionem fecerunt. Quapropter Saul adversus illos processit, et apud Gálala urbem insignem istius régionis castra pósuit. Porrò Sámuel edixerat, ut se per septem dies exspectarent, neve manum cum hoste priùs consérent, quám ipse véniens Deo sacrificium fáceret. Die séptima cùm Sámuel morarétur, et populus moræ pertaesus dilaberétur, Saul ipse sacrificium fecit loco sacerdótis. Vix peracto sacrificio, vénit Sámuel. Regemque gráviter reprehendit, quòd munus proprium sacerdótum sibi témere arrogavisset.

Derrota Jonatás á los Filisteos.

Cùm Hebræi à Philistæis premeréntur, Jonathas, Saulis filius, audax consilium cepit et perfécit. Solo armigero cómite, castra hostium ingressus est, et vingtí ferè Philistæis interemptis, universum exércitum terróre pécullit. Itaque Philistæi perturbati cœperunt non jam órdines serváre, non impéria éxsequi, sed fugæ se commitere. Quod ubi Saul animadvertisit, copias castris edúxit, et fugientes persecutus insignem victoriā rétulit.

Saul quiere matar á su hijo Jonatás.

Saul, dum persequerétur Philistæos, edixerat ne quis, nisi confessis hóstibus, cibum súmeret, mortem cum juramento minatus illi, qui contra edictum

fecisset. Jónathas tunc áberat, nec Regis impérium audierat. Áccidit ut exércitus trajiceret sylvam, in qua esset plúrimum mellis agrestis. Jónathas edicti paterni nescius exténdit virgam quam manu tenébat, eamque in mel intinctam ori admóvit. Id ubi Rex cognovit, filium morte plecti voluit; sed recens meritum periculo júvenem exémit, nec pópulus tulit insontem ad supplicium trahi.

Segunda desobediencia de Saul al Señor, quien le quita el reino y se le da á David.

Saul postea, jubente Deo, bellum Amalecitis intulit. Primò rem bene gessit. Cæsi sunt hostes, et eorum rex captus est. Sed deinde Saul Deum grávier offéndit: vetüerat Deus ne quid ex spoliis hóstium reservaréatur: Saul verò, Amalecitis cæsis, partem prædæ servávit. Quam ob causam rejéctus est à Deo, et in ejus locum David, adhuc júvenis è tribu Judæ electus est, et à Samuële unctus.

Atormenta el demonio á Saul, y es llamado David á la corte para calmarle con el harpa.

Saúlem, postquam Dei mandata sprevisset, invásit spíritus malus, ita ut ille in furórem sæpe incíderet. Tunc áulici ei suasérunt, ut áliquem arcésseret, qui citharam scíret pulsare, ad deliniendum aegrum ejus ánimum. Arcessitus est David hujuscce artis peritus, qui ob illud munus inter ministros regios habebátur. Itaque statim ac Saúlem spíritus malus corripiebat, David citharam pulsabat, et Regis furor considébat.

El gigante Goliat desafia á los Hebreos.

Secutum est bellum cum Philistæis. Cùm duæ

acies in conspectu essent, Philistæus quidam, nōmine Goliáthus, vir miræ magnitudinis, progressus est ante órdines, et unum ex Hebræis sæpe provocábatur ad singulare certámen. Loricā squamatā induebátur. Ocreas in crúribus æreas habébat: Cassis ærea caput ejus operiébat, et clypeus æreus tegébat húmeros. Tum Saul magna præmia, imò et filiæ nuptias ei promisit, qui provocantis spolia retulisset. At nemo contra illum exire audébat; et Goliáthus suam Hebræis ignáviam cum irrisu ad ludibrio reprobrábat.

Presentase David para salir al desafío.

David, commótus ignominia pópuli sui, se sponte ad pugnandum óbtulit. Itaque adductus est ad Saúlem, qui, consideráta ejus aëtate, diffidebat pugnæ. Non pótteris, inquit, adolescéntulus cum viro robustissimo pugnare. Respondit David: Ne timeas, ò Rex: cùm páscerem oves patris mei, leo invasit gregem, ovemque corripuit; ego illum persecutus occidi, et ovem è faúcibus illius eripui. Ursus pariter interfeci. Deus qui me defendit à león et urso, me quóque à Philistæo isto defendet. Tum Saul, abi, inquit, cum ista fiducia: Deus te ádjuvet.

Sale contra Goliat solo con su honda y cinco piedras que metió en el zurrón.

Saul ipse sua júveni arma voluit accomodáre: galæam cápti ejus impósuit, lorica pectus circumtexit, latus gladio accinxit. David verò iis impeditus armis, quibus non erat assuétus, vix pótérat incédere. Quare onus incommodum depósuit: sumpsit autem peram pastorálem, qua uti consuéverat, et fundam cum quinque lapidibus in sáculo. Sic armatus adversus Philistæum procéssit.

Le mata y quedan vencedores los Hebreos.

Accedébat ex adverso Goliáthus, qui, viso adolescente, num, inquit, me canem esse putas, qui me cum báculo aggrediáris? Cui David respondit: Tu venis ad me cum gladio et hasta et clypeo; ego autem venio in nómine Dómini exercituum, quem probris ausus es lacéssere. Tunc, misso funda lápide, Philistæum in fronde percússit, et humi postrávit, currēnsque suum jacenti gladium detráxit, quo caput illi præcidit. Ea re percúlsi Philistæi in fugam versi sunt, et victoriam Hebræis concessérunt.

Cobra celos Saul contra David.

Redeunti Davidi óbviám itum est. Hebræi gratulantes victórem deducunt ad urbem: ipsæ mulieres dómibus egressæ cum tympanis laudes ejus canébant. Tantus populi favor invidiam Saulis accedit, qui deinceps malévolo fuit in Davídem animo, nec jam eum benignis oculis aspiciébat. Longè alia fuit mens filii ejus Jonathæ: virtutem Davidis admirans, illum singulari amóre complexus est, suoque balteo, arco et gládio donávit.

Saul se niega á cumplir su palabra.

Saul victori filiam suam spopónderat uxorem; at promissis non stetit, novamque condiciónem propósiuit, si nempe David centum Philistæos interfecisset. Malo animo id faciébat rex invidus: sperábat scilicet juvenem audácem facilè peritúrum; at sua eum spes delúsit. Nam David, occisis ducentis Philistæis, rediit illæsus, atque ita Regis filiam in matrimonium accépit.

Intenta varias veces matar á David.

Crescébat in dies Saúlis odium, stimulante invida: quare non jam occultè sed palam Davídi necem parábat. Bis eum láncea confódere conatus est: sed David ictum lethalem declinatióne córporis effúgit. Saul mandatum dedit Jonathæ addúcere ad se Davídem, ut eum morti tráderet. Dénique Saul misit satélites, qui Davídem domi in oculis uxoris trucidárent: hæc verò maritum demisit per fenestram, atque ita eripuit periculo.

Fuga de David, que respeta la vida de Saul.

David, ut vidit implacabilem esse Saulis in se animum, excessit aula, et solitúdinem pétuit. Saul illum persecutus est; at Deo favente, David inimici manus effúgit, et ipse Saulis vitam non semel servávit. Erat in deserto spelunca vasto recessu patens: ibi David cum suis comitibus in interiore parte latebat. Fortè Saul solus in illam speluncam ingressus est, nec latentes vidit. Sui Davídem cómites hortabántur, ut opportunam Saulis interficiendi occasionem arríperet: sed David noluit, cùm impunè posset, inimicum occidere.

Muerte de Saul.

Motum est rursum bellum cum Philistæis; adversus quos Saul cum exércitu processit. Commissá pugnà; Hebræi fusi sunt, tres filii Regis in acie ceciderunt: Saul ipse ex equo delapsus, ne vivus in potestátem hóstium veniret, uni cómitum latus transfodiéndum præbuit. Regis mortem ómnium Hebræorum fuga consecuta est, et eo die victoria insigni potiti sunt Philistæi.

David llora la muerte de Saul.

David, audita Saulis morte, lácrymas profúdit: montes Gelboe, ubi cædes illa facta fuerat, execratus est. Illum, qui à se Saulem occisum esse jactabat, et regia insignia attulerat, périmi jussit, in pœnam violatæ majestatis regiæ. Civibus urbis Jabes, quod Saulis ejusque filiorum corpora sepelivissent, gratiā rétulit. Admirandum sanè veri ac sinceri erga inimicum amoris exēplum.

Comete David dos enormes delitos.

David, postquam sólium concendit, duplex scelus, et quidem gravissimum, commisit. Ádamavit muliérem, nōmine *Bethsaben*, eamque ad flagitium cōpulit. Mulieris maritus, nōmine *Urias*, vir fortissimus, tum in castris erat, et egregiam patriæ operam navabat. Hunc David iniquo pugnæ loco hóstibus objici jussit, atque ita necandum curávit. At Deus ad Davidem missit prophetam, qui illum admonéret, eique pœnam sceleris denuntiaret subēndam.

Parábola que el profeta Natan dice al Rey.

Sic Davidem allocutus est propheta Nathan. Erant in eádem urbe duo hómines: alter dives multos boum, caprarum, atque óvium greges alébat: alter verò nihil habébat præter ovem unam, quam ipse émerat, et apud se diligenter nutriebat. Venit ad hóminem divitem hospes quidam; cùmque ei parandum esset convivium, dives ille pepércit suis óvibus, et oviculam páuperis vi ereptam, hóspiti edendam appósuit. Tuum est, ô Rex, de hoc facto judicare.

El Profeta aplica la parábola á David.

Rex indignans respondit: Iniquè fecit quisquis ille est: pro ove abiáta quatuor oves reddet. Tum Prophetæ apertè; Tu, aít, tu es iste vir: te Deus bonis omnibus cumulavit, te regem fecit, te ab ira Saúlis liberavit, tibi régiam domum, régias opes trádidit. Cur ergo uxórem Uriæ rapuisti? Cur virum innóxium tibi militantem gladio hóstium interfecisti? His Prophetæ verbis motus David culpam agnóvit et confessus est. Cui Propheta, Tibi, inquit, Deus condónat peccatum tuum: áttamen, filius qui natus est tibi, moriétur.

David ayuna y ora á Dios. Muerte del niño.

Paulo post infans in gravem morbum incidit, per septem dies David in magno luctu fuit, cibo abstinenſ et orans, Die séptimo infans mortuus est; nec ausi sunt famuli id Regi nuntiare. Quos ut vidit David musitantes, intellexit id quod erat, mortuum esse infan tem. Tunc luctu depósito, jussit sibi appóni cibos mirántibusque aúlicis, dixit: Ægrotante puérulo jejunus orábam, sperans scilicet Deum placari posse. nunc autem, cùm mortuus sit, cur frustra lugeam? Num potero illum ad vitam revocare?

Absalon se rebela contra su padre.

Ad hunc dolórem alijs accessit dolor. Absalon filius Davidis paternum regnum affectávit: concitata multitúdine imperita, adversus patrem rebellávit. Id ubi cognovit David, excessit Hierosolyma, véritus ne, si ibi remanéret, Absalon cum exércitu véniens urbem régiam obsidéret, eamque ferro et igne vas-